

ΚΡΙΣΗ ΧΡΕΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗ ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΣΤΑΜΚΟΥ 2006 - 2010

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ 2006 - 2010

17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2006

ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Αξιοπιστία των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2008

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Οργάνωση της Οικονομικής Διακυβέρνησης της ΕΕ

2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ευθύνη της Κομισιόν για το ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2009

ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Δυνατότητα έκδοσης Ευρωπαϊκών Ομολόγων

17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2010

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Σύσταση Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου

22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2010

ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Θωράκιση Ευρώ από κερδοσκοπικές πιέσεις

4 ΜΑΡΤΙΟΥ 2010

ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2010

ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ολιγοπώλιο διεθνών οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

Το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο συγκεφαλαιώνει, δίκην αναλέκτων, τις πράξεις κοινοβουλευτικού ελέγχου που άσκησα έναντι της Κομισιόν σχετικά με τις κατασκευαστικές αστοχίες της Ευρωζώνης.

Η κρίση της Ευρωζώνης (για μία συνολική θεώρηση πρβλ. <http://www.papastamkos.gr/as/fl326.pdf>), πέραν των ευθυνών των ιδίων των οικονομικών συστημάτων των κρατών μελών, αναδεικνύει και τις συστημικές, λειτουργικές και πολιτικές αδυναμίες της κοινής υπερεθνικής κατασκευής της ΟΝΕ. Οι αδυναμίες αυτές - κωδικοποιημένες ως ελλειπτική ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση - αποτέλεσαν ανασταλτικό παράγοντα στην προσπάθεια υιοθέτησης προληπτικής και κατασταλτικής δράσης και στην εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών ενός κοινού βηματισμού και αλληλεγγύης. Πράγματι, τρία έτη μετά την εμφάνιση της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, η Ευρωζώνη, με επίκεντρο ορισμένες περιφερειακές χώρες της, εξακολουθεί να δοκιμάζεται με όρους βαθιάς κρίσης λόγω και αυτών των αδυναμιών.

Συγκεκριμένα ζητήματα, όπως η αξιοπιστία των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, η σύσταση Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Στήριξης και η έκδοση ευρωομολόγου αποτέλεσαν αντικείμενο κοινοβουλευτικού ελέγχου που άσκησα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατά την περίοδο 2006-2010, ήτοι, ας μου επιτραπεί να σημειώσω, προτού αυτά εμφανισθούν στον ευρωπαϊκό δημόσιο διάλογο.

Τα κείμενα των ερωτήσεων και των απαντήσεων, κατά τη χρονολογική τους συνέχεια, περιγράφουν τον μειωμένο βαθμό ετοιμότητας και τα βραδέα αντανακλαστικά που επέδειξε η Ενωσιακή “administration” σε μία σειρά ζητημάτων, που σήμερα βρίσκονται, με προφανή ομολογουμένως καθυστέρηση, στις πρώτες θέσεις της ατζέντας της ευρωπαϊκής οικονομικής διακυβέρνησης.

Ταυτόχρονα συνιστούν αποτυπώματα της κοινοβουλευτικής δραστηριότητάς μου, που κατά τον χρόνο της διατύπωσής τους ως ερωτήσεων κοινοβουλευτικού ελέγχου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως εκφράσεις έγκαιρης ακαδημαϊκής και πολιτικής ευαισθησίας.

Πέραν τούτου, το ανά χείρας Δελτίο έχει και ένα άλλο σαφές νόημα. Τα ζητήματα της ευρωπαϊκής ενοποιητικής πορείας και κατά την έκταση και κατά το περιεχόμενο, οφείλουν να αναδεικνύονται συνεχώς και με ένταση και όχι μόνο σε περιόδους “κρίσεων” ή ως αντικείμενα εφήμερης επικοινωνιακής εκμετάλλευσης.

Βρυξέλλες, Σεπτέμβριος 2011

Καθηγητής Γιώργος Παπαστάμκος, Ευρωβουλευτής

Ημερομηνία Κατάθεσης: 17 Ιανουαρίου 2006

Ημερομηνία Απάντησης: 6 Μαρτίου 2006

Αριθμός Ερώτησης: E-0212/06

Διαδικασία: Γραπτή Ερώτηση προς την Επιτροπή

Αρμοδιότητα: Τσάρλι ΜακΚρίβι, Επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς και Υπηρεσιών

Θέμα: Αξιοπιστία των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

ΕΡΩΤΗΣΗ: Στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων της σχετικά με την εποπτεία και τον έλεγχο λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και κατόπιν σχετικού αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε τις θέσεις της αναφορικά με τη δραστηριότητα εταιρειών πιστοληπτικής αξιολόγησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η προσέγγιση της Επιτροπής, η οποία περιλαμβάνεται στο σχετικό κείμενο ανακοίνωσης που δημοσιοποιήθηκε πρόσφατα, συνοψίζεται στην προσπάθεια επίτευξη ισορροπίας μεταξύ κανονιστικής παρέμβασης και αυτορρύθμισης του τομέα. Λαμβάνοντας υπόψη το ρόλο των εν λόγω εταιρειών στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές, τη Συνθήκη ΕΚ και τις διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της πιστοληπτικής αξιολόγησης, ερωτάται η Επιτροπή:

1. Ποια είναι η θέση της Επιτροπής σχετικά με την ανάγκη προσέγγισης των διαφορετικών καθεστώτων ελέγχου των οίκων πιστοληπτικής αξιολόγησης διεθνώς και ιδίως μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ;
2. Σε ποιο βαθμό συγκλίνει η προσέγγιση της Επιτροπής με τα πρότυπα που ισχύουν στις ΗΠΑ;
3. Με βάση ποια ανάλυση καταλήγει η Επιτροπή [βλ. σελ. 7 της Ανακοίνωσης] ότι δεν τίθεται ζήτημα παραβίασης των κανόνων ανταγωνισμού από τους δραστηριοποιούμενους εντός της εσωτερικής αγοράς οίκους;
4. Έχει διεξαχθεί σχετική έρευνα που να οδηγεί σε ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με το βαθμό συγκέντρωσης και τις συνθήκες ανταγωνισμού στην «ολιγοπωλιακή» - σύμφωνα με τον Επίτροπο McCreevy - αγορά πιστοληπτικής αξιολόγησης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η ανακοίνωση σχετικά με τους οίκους διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας, που εκδόθηκε το Δεκέμβριο 2005(1) και στην οποία αναφέρεται ο κ. βουλευτής, εκθέτει την πολιτική της Επιτροπής στον εν λόγω τομέα. Η ανακοίνωση εξηγεί τον τρόπο εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας στον τομέα αυτό και αναφέρει τις διατάξεις του κώδικα IOSCO(2). Σύμφωνα με τις υποδείξεις της ευρωπαϊκής επιτροπής ρυθμιστικών αρχών των αγορών κινητών αξιών (CESR), η Επιτροπή δεν υποβάλλει νέες νομοθετικές προτάσεις στον τομέα των οίκων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας. Ωστόσο, η ανακοίνωση αναφέρει σαφώς ότι η Επιτροπή μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο εισαγωγής νέων προτάσεων, εάν καταστεί σαφές ότι η συμμόρφωση των οίκων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας με τις κοινοτικές οδηγίες ή τον κώδικα IOSCO δεν είναι ικανοποιητική ή εάν προκύψουν νέες περιστάσεις, όπως σοβαρές αδυναμίες των μηχανισμών της αγοράς ή νέες εξελίξεις σε άλλα μέρη του κόσμου.

Όσον αφορά τη θέση της Επιτροπής σχετικά με μια παγκόσμια κανονιστική προσέγγιση για τις δραστηριότητες των οίκων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας, η Επιτροπή κρίνει αναγκαίο να ληφθεί υπόψη ο παγκόσμιος χαρακτήρας της αγοράς και, κατά συνέπεια, οι κανονιστικές εξελίξεις στον υπόλοιπο κόσμο, ιδίως στις Ηνωμένες Πολιτείες. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις τακτικές συζητήσεις που έχει με τις αντίστοιχες αρχές των ΗΠΑ στο πλαίσιο του κανονιστικού διαλόγου ΕΕ-ΗΠΑ για τις χρηματοπιστωτικές αγορές σχετικά με διάφορα ζητήματα που αφορούν τις χρηματοπιστωτικές αγορές, όπως οι

οίκοι διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας.

Την παρούσα στιγμή η κανονιστική εποπτεία των οίκων διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας είναι περιορισμένη στις ΗΠΑ, όπου η αμερικανική επιτροπή κεφαλαιαγοράς [Securities and Exchange Commission (SEC)] στηρίζεται στην κατάταξη των λεγόμενων οργανισμών στατιστικής αξιολόγησης που αναγνωρίζονται σε εθνικό επίπεδο, προκειμένου να διακρίνουν τους βαθμούς φερεγγυότητας στο πλαίσιο της αμερικανικής ομοσπονδιακής νομοθεσίας για τις κινητές αξίες. Η εν λόγω επιτροπή ήδη αναθεωρεί την πολιτική της ως προς τους οίκους διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας και η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τις τυχόν αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο των ΗΠΑ.

Όσον αφορά τη δήλωση στη σελίδα 7 της ανακοίνωσης, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι δεν έχει υπόψη της κάποιο έρεισμα για τη λήψη μέτρων επιβολής με βάση την νομοθεσία για τον ανταγωνισμό. *Παρότι η Επιτροπή δεν έχει διεξαγάγει διεξοδική έρευνα σχετικά με τους οίκους διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας, παρακολουθεί τις σχετικές εξελίξεις, όπως και σε άλλους τομείς των χρηματοπιστωτικών αγορών, και δεν έχει εντοπίσει ούτε και της έχουν κοινοποιηθεί αξιόπιστες ενδείξεις επίδικης συμπεριφοράς στον εν λόγω τομέα.*

Οι τομείς που χαρακτηρίζονται από συγκεντρώσεις δεν συνιστούν, εξαιτίας του λόγου αυτού, παραβίαση των κανόνων ανταγωνισμού. Αντίθετα, η Επιτροπή σημειώνει ως στοιχείο ανταγωνισμού το γεγονός ότι συχνά οι εταιρείες αναθέτουν εκθέσεις αξιολόγησης σε περισσότερους του ενός οίκους. Η Επιτροπή είναι ωστόσο έτοιμη να εξετάσει με τη μεγαλύτερη δυνατή προσοχή οποιαδήποτε καταγγελία ή άλλη ένδειξη σχετικά με μεθόδους που δεν συνάδουν με τους κανόνες του ανταγωνισμού, ανταποκρινόμενη στις ανησυχίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με το βαθμό συγκέντρωσης στον τομέα των οίκων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας.

(1) C (2005) 5618.

(2) Βασικά στοιχεία του κώδικα καλής συμπεριφοράς των Οργανισμών Διαβάθμισης της Πιστοληπτικής Ικανότητας που καταρτίστηκε από τη Διεθνή Οργάνωση Επιτροπών Εποπτείας Χρηματιστηρίων (IOSCO).

Ημερομηνία Κατάθεσης: 4 Νοεμβρίου 2008

Ημερομηνία Απάντησης: 17 Δεκεμβρίου 2008

Αριθμός Ερώτησης: H-0891/08

Διαδικασία: Προφορική Ερώτηση προς την Επιτροπή, Ωρα των Ερωτήσεων

Αρμοδιότητα: Χοακίν Αλμούνια, Επίτροπος για τις Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις

Θέμα: Οργάνωση της Οικονομικής Διακυβέρνησης της ΕΕ

ΕΡΩΤΗΣΗ: Σε σχέση με την αυστηρότητα και την πλήρως δεσμευτική φύση του κανονισμού, υπάρχει μία ασυμμετρία μεταξύ της πλήρους νομισματικής ένωσης και μιας οικονομικής ένωσης η οποία παραμένει ατελής. Κατά την άποψη της Επιτροπής, ποια στρατηγική κατεύθυνση θα πρέπει να ακολουθηθεί για την οργάνωση της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, προκειμένου να διορθωθεί αυτή η ασυμμετρία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Μόλις μίλησα για τη διακυβέρνηση στο νομισματικό πυλώνα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Είλικρινά, πιστεύω ότι λειτουργεί πολύ καλά. Νομίζω ότι είναι επιτυχημένη. Η διακυβέρνηση στον άλλο πυλώνα, τον οικονομικό πυλώνα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, λειτουργεί, αλλά έχουμε ακόμα πολύ δρόμο να διανύσουμε. Ο συντονισμός των φορολογικών και δημοσιονομικών πολιτικών λειτουργεί και νομίζω ότι μέχρι στιγμής, αφότου έγινε η αναθεώρηση του 2005, το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και ο προϋπολογισμός του συντονισμού που υπονοείται στην εφαρμογή του συμφώνου λειτούργησαν πολύ καλά.

Αυτήν την εποχή δοκιμαζόμαστε πολύ σοβαρά, διότι, εξαιτίας της οικονομικής επιβράδυνσης και των φορολογικών μέτρων τόνωσης της οικονομίας, καθώς και των πακέτων στήριξης του χρηματοπιστωτικού συστήματος, τα δημόσια οικονομικά βρίσκονται υπό εξαιρετική πίεση και το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης πρέπει να εφαρμοστεί σε μια πολύ δύσκολη κατάσταση. Πρέπει να εφαρμοστεί με την

ευελιξία που διαθέτει, διατηρώντας παράλληλα και τη συμμόρφωση με τους κανόνες του συμφώνου, και αυτή θα είναι μια σημαντική δοκιμασία.

Υπάρχει ένα δεύτερο στοιχείο που αναλύεται, επίσης, στην έκθεσή μας για τα πρώτα δέκα χρόνια της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Κοιτάζοντας πέρα από το συντονισμό των φορολογικών και δημοσιονομικών πολιτικών μας, πιστεύω ότι είναι απαραίτητο να βελτιωθεί ο συντονισμός των μακροοικονομικών πολιτικών μας. Υπάρχουν πολύ σημαντικές μακροοικονομικές ανισορροπίες σε ορισμένες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ουγγαρίας και της Λετονίας, οι οποίες έχουν επί του παρόντος μεγάλες δυσκολίες με τα ισοζύγια πληρωμών τους και απαιτούν σημαντική χρηματοδοτική στήριξη από εμάς, από το νομισματικό ταμείο.

Αυτό δείχνει ότι έχουν υπάρξει σωρευτικές ανισορροπίες που δεν μπορέσαμε να διορθώσουμε εγκαίρως μέσω του συστήματος συντονισμού μας. Πρόκειται για χώρες εκτός της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, στην Τρίτη φάση της με το ευρώ. Ακόμη και εντός της ζώνης του ευρώ, ωστόσο, υπάρχουν αποκλίσεις στα ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών και στην εξέλιξη του κόστους εργασίας ανά μονάδα. Κατά τη γνώμη μου, χρειάζεται πολύ πιο αποτελεσματικός συντονισμός από αυτόν που έχουμε καταφέρει να παρέχουμε μέχρι σήμερα, παρά τις προσπάθειες της Ευρωομάδας να το καταφέρει.

Νομίζω ότι η Ευρωομάδα έχει εργαστεί πολύ καλύτερα από τότε που ο Πρωθυπουργός του Λουξεμβούργου, κ. Jean-Claude Juncker, ανέλαβε την Προεδρία το 2005 και δημιούργησε

μια σταθερή προεδρία. Ωστόσο, υπάρχει ακόμα πολύς δρόμος μπροστά μας, όσον αφορά τον εσωτερικό συντονισμό των μακροοικονομικών πολιτικών ή ορισμένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες υπερβαίνουν τον προϋπολογισμό του συντονισμού, και σαφώς έχουμε πολύ δρόμο να διανύσουμε όσον αφορά τον εξωτερικό συντονισμό.

Πιστεύω ότι το ευρώ ως νόμισμα είναι αρκετά σημαντικό για εμάς και για τον υπόλοιπο κόσμο για να μην επιτρέψουμε στους εαυτούς μας την πολυτέλεια να παραλείψουμε να διασφαλίσουμε ότι τα συμφέροντα, οι θέσεις και οι προτεραιότητες του ευρώ στις χώρες της ευρωζώνης εκπροσωπούνται στο πλαίσιο πολυμερών φόρουμ και θεσμικών οργάνων με κατανοητό, συνεπή και ολοκληρωμένο τρόπο.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ευχαριστώ τον κ. Επίτροπο για την απάντησή του. *Χαίρομαι που αναφέρθηκε στο ότι η οικονομική διακυβέρνηση έχει να διανύσει ακόμη πολύ δρόμο και που επιβεβαιώνει αυτή την ασυμμετρία μεταξύ μιας αυστηρής νομισματικής κατασκευής και μιας χαλαρής, ατελούς, ελλειπτικής οικονομικής διακυβέρνησης.* Θέλω να ρωτήσω τον κ. Επίτροπο: Με το χέρι στην καρδιά, από τη μέχρι τώρα εμπειρία σας και λαμβανομένης υπόψη της πρόσφατης χρηματοπιστωτικής κρίσης και της μετακύλισής της σε οικονομική κρίση, εάν θα αναθεωρούσαμε σήμερα τη Συνθήκη, ποιες προτάσεις θα κάνατε ως προς τα θεσμικά θεμέλια ανάδειξης μιας οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Νομίζω ότι μπορώ να δώσω μια πολύ γρήγορη απάντηση σε αυτό, ούτως ώστε να μην επαναλάβω ορισμένα από τα σημεία που ανέφερα στην προηγούμενη απάντησή μου. Οι ιδέες μου σχετικά με το τι πρέπει να γίνει αντικατοπτρίζονται στην έκθεση για τα πρώτα δέκα χρόνια της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης και στη μεγαλύτερη πολιτική ανακοίνωση που εξέδωσε η Επιτροπή με πρωτοβουλία μου και που συζητούμε εδώ στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο. Χρειαζόμαστε καλύτερο συντονισμό των φορολογικών και δημοσιονομικών πολιτικών, όχι μόνο

βραχυπρόθεσμα, αλλά και μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Χρειαζόμαστε συντονισμό – ο οποίος μέχρι τώρα ήταν πολύ άτολμος – των μη φορολογικών μακροοικονομικών πολιτικών, για να βελτιώσουμε τη δυνατότητα προσαρμογής των οικονομιών της ευρωζώνης και να βελτιώσουμε τη διαδικασία προετοιμασίας των χωρών που έχουν στόχο να ενταχθούν στη ζώνη του ευρώ τα επόμενα χρόνια, δεδομένου ότι όλο και περισσότερες υποβάλλουν αίτηση. Χρειαζόμαστε συντονισμό στη βάση μιας σαφούς και ξεκάθαρης στρατηγικής, με σαφείς προτεραιότητες και με ενιαία φωνή εκτός της ζώνης του ευρώ, και χρειαζόμαστε επίσης διακυβέρνηση η οποία να συνίσταται στην ολοένα και περισσότερο αποτελεσματική εργασία της Ευρωομάδας, κατά το πρότυπο των όσων έχουμε κάνει υπό την προεδρία του κ. Juncker από 1/5/2005.

Ημερομηνία Κατάθεσης: 2 Δεκεμβρίου 2008

Ημερομηνία Απάντησης: 13 Ιανουαρίου 2009

Αριθμός Ερώτησης: H-0984/08

Διαδικασία: Προφορική Ερώτηση προς την Επιτροπή, Ωρα των Ερωτήσεων

Αρμοδιότητα: Τσάρλι ΜακΚρίβι, Επίτροπος για την Εσωτερική Αγορά και τις Υπηρεσίες

Θέμα: Ευθύνη της Κομισιόν για το ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας των οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

ΕΡΩΤΗΣΗ: Ο αρμόδιος για την Εσωτερική Αγορά και τις Υπηρεσίες, Επίτροπος Charlie McCreevy, δήλωσε προσφάτως, σχετικά με την κανονιστική ρύθμιση των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας, τα εξής: «Θέλω να διαδραματίσει η Ευρώπη ηγετικό ρόλο στον τομέα αυτόν. Η πρότασή μας υπερβαίνει τα όρια των κανόνων που εφαρμόζονται σε άλλες έννομες τάξεις. Αυτοί οι πολύ αυστηροί κανόνες είναι απαραίτητοι για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη της αγοράς στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Ερωτάται η Επιτροπή, γιατί δεν είχε προβεί στην πρόταση θέσπισης αυστηρότερου ρυθμιστικού πλαισίου σε στάδιο προγενέστερο της χρηματοπιστωτικής κρίσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά τη δραστηριότητα των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας τα τελευταία χρόνια. Σε συνέχεια του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τους οργανισμούς διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας τον Φεβρουάριο του 2004, η Επιτροπή εξέτασε πολύ προσεκτικά τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας.

Σύμφωνα με τις συμβουλές που έλαβε από την ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (ΕΡΑΑΚΑ) τον Μάρτιο του 2005, η Επιτροπή ενέκρινε το 2006 μια ανακοίνωση για τους οργανισμούς διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας. Στην ανακοίνωση αυτή, η Επιτροπή κατέληγε στο συμπέρασμα ότι διάφορες οδηγίες για τις χρηματοπιστωτικές

υπηρεσίες, σε συνδυασμό με την αυτορρύθμιση των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας, βάσει του κώδικα καλής συμπεριφοράς της IOSCO, και οι μέθοδοι των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας θα μπορούσαν να δώσουν απάντηση στα μείζονα θέματα που προκαλούν ανησυχία σε σχέση με τους οργανισμούς διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας. Αναφέρεται ότι η προσέγγιση αυτή θα απαιτήσει συνεχή παρακολούθηση των εξελίξεων από την Επιτροπή. Επιπλέον, η Επιτροπή ζήτησε από την ΕΡΑΑΚΑ να παρακολουθεί τη συμμόρφωση προς τον κώδικα IOSCO και να υποβάλλει σχετική έκθεση κάθε χρόνο.

Ταυτόχρονα, η Επιτροπή ανέφερε στην ανακοίνωση ότι μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο πρότασης νομοθετικών μέτρων, εάν καταστεί σαφές ότι η συμμόρφωση προς τους κανόνες της ΕΕ ή προς τον κώδικα IOSCO δεν είναι ικανοποιητική ή εάν προκύψουν νέες περιστάσεις, συμπεριλαμβανομένων σοβαρών προβλημάτων δυσλειτουργίας της αγοράς ή σημαντικών αλλαγών στον τρόπο ρύθμισης των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας σε άλλες περιοχές του κόσμου. Η χρηματοπιστωτική κρίση φώτισε μια νέα πτυχή των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας. Από τον Αύγουστο του 2007, οι χρηματοπιστωτικές αγορές παγκοσμίως γνώρισαν μια σημαντική κρίση εμπιστοσύνης.

Η τρέχουσα χρηματοπιστωτική κρίση είναι ένα πολύπλοκο φαινόμενο, στο οποίο εμπλέκονται πολλοί παράγοντες. Οι οργανισμοί διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας βρίσκονται κοντά στην πηγή των προβλημάτων που

ανέκλυψαν με τις αγορές των δανείων υψηλού κινδύνου. Η κρίση ανέδειξε τις κακές επιδόσεις των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας. Μια εξήγηση μπορεί να είναι ο μη ικανοποιητικός τρόπος με τον οποίο οι οργανισμοί διαχειρίστηκαν τις συγκρούσεις συμφερόντων τους, η απουσία ποιότητας των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούν, η ανεπαρκής διαφάνεια γύρω από τις δραστηριότητές τους ή η ακατάλληλη εσωτερική διακυβέρνηση των οργανισμών.

Η κρίση των δανείων υψηλού κινδύνου κατέδειξε ότι το πλαίσιο λειτουργίας των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά. Για τον λόγο αυτό, τον Ιούνιο του 2008, ανακοίνωσα ότι η Επιτροπή θα λάβει ρυθμιστικά μέτρα στον συγκεκριμένο τομέα και στις 12 Νοεμβρίου 2008 το σώμα των Επιτρόπων ενέκρινε την πρόταση που αφορά τη ρυθμιστική δραστηριότητα των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας με τη συμφωνία του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κυρία Πρόεδρε, κύριε Επίτροπε, εσείς ο ίδιος, το 2006, απαντώντας σε σχετική μου ερώτηση, είπατε ότι «σύμφωνα με τις υποδείξεις της ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών, η Επιτροπή δεν υποβάλλει νέες νομοθετικές προτάσεις στον τομέα των οίκων διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας». Επισυνέβη η μεγάλη χρηματοοικονομική κρίση. *Και ήρθατε τώρα να μας πείτε ότι χρειάζεται αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο. Πράγματι, χρειάζεται αυστηρότερο ρυθμιστικό πλαίσιο! Το ερώτημά μου: αναγνωρίζετε αμβλυμμένα ρυθμιστικά αντανakλαστικά της Επιτροπής επί του θέματος αυτού;*

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Απαντώντας στον κ. Παπαστάμκο, επιτρέψτε μου να αναφερθώ στην έκθεση του 2005. Είπαμε, πράγματι, τότε ότι θα παρακολουθούμε τις δραστηριότητες των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας, και το 2007, όταν η κρίση των δανείων υψηλού κινδύνου έφτασε στο

αποκορύφωμά της, συναντήθηκα με τους οργανισμούς διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας και εξέφρασα τη δυσαρέσκειά μας για τον τρόπο με τον οποίο θεωρούμε ότι χειρίστηκαν τις υποθέσεις τους.

Ο ερωτών θα γνωρίζει ότι τον Δεκέμβριο του 2007 απηύθυνα επιστολή στην ΕΡΑΑΚΑ και στην ομάδα εμπειρογνομόνων των ευρωπαϊκών αγορών κινητών αξιών (ESME) ζητώντας περαιτέρω συμβουλές σχετικά με το τι έπρεπε να κάνω σε σχέση με ορισμένους τομείς. Κατέστησα απολύτως σαφές τότε, σε ομιλίες και σε σχόλια, ότι η διατήρηση της κατάστασης ως είχε δεν αποτελούσε εναλλακτική δυνατότητα.

Ως εκ τούτου, υποβάλαμε την πρόταση της Επιτροπής το 2008 και το θέμα αυτό εξετάζεται τώρα από το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο Υπουργών. Νομίζω ότι στο παρελθόν, όταν εξετάστηκαν οι δραστηριότητες των οργανισμών διαβάθμισης της πιστοληπτικής ικανότητας, κατέστησα απολύτως σαφές ότι θα εξετάζαμε το θέμα εν όψει της μεταβολής των περιστάσεων. Και για να χρησιμοποιήσω τα λόγια ενός προσώπου του περασμένου αιώνα, πολύ πιο διάσημου από ό,τι είμαι εγώ – όταν τα γεγονότα αλλάζουν, αλλάζουμε κι εμείς. Και αυτό έγινε.

Ημερομηνία Κατάθεσης: 29 Ιανουαρίου 2009

Ημερομηνία Απάντησης: 5 Μαρτίου 2009

Αριθμός Ερώτησης: P-0671/09

Διαδικασία: Γραπτή Ερώτηση προς την Επιτροπή

Αρμοδιότητα: Χοακίν Αλμούνια, Επίτροπος για τις Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις

Θέμα: Δυνατότητα Έκδοσης Ευρωπαϊκών Ομολόγων

ΕΡΩΤΗΣΗ: *Η έκδοση ευρωπαϊκών ομολόγων, εν μέσω της αναζήτησης διεξόδων από την οικονομική κρίση, προβάλλεται μεταξύ των μέτρων που θα μπορούσαν αφενός να ενισχύσουν τις επενδύσεις σε μεγάλης κλίμακας σχέδια σε τομείς, όπως τα οδικά δίκτυα, οι μεταφορές και η ενέργεια, αφετέρου να συμβάλλουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.*

Προσφάτως ο πρόεδρος της ομάδας των υπουργών οικονομικών της ζώνης του ευρώ κ. Γιούνκερ τάχθηκε υπέρ της έκδοσης ευρωπαϊκών ομολόγων. Ωστόσο ο Επίτροπος κ. Αλμούνια δήλωσε ότι υπάρχουν ορισμένα κράτη που προφανώς απορρίπτουν αυτή τη δυνατότητα. Ερωτάται η Επιτροπή:

1. Διαθέτει μελέτες οικονομικής αποτίμησης του ενδεχομένου έκδοσης ευρωπαϊκών ομολόγων;
2. Ποιά είναι η θέση της Επιτροπής στον εν λόγω ζήτημα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Το θέμα της έκδοσης ευρωπαϊκού ομολόγου έχει συζητηθεί συχνά τους τελευταίους μήνες, στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης, ως ενδιαφέρουσα δυνατότητα.*

Όσον αφορά την ανάγκη για την πραγματοποίηση επενδύσεων σε ευρωπαϊκή κλίμακα σε έργα υποδομών, η χρηματοδότηση των έργων αυτών αποτελεί κατ' αρχήν αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ). ειδικότερα, ο ρόλος της ΕΤΕπ είναι σημαντικός όσον αφορά τα διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ) για μεγάλα δίκτυα υποδομών μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών τα οποία στηρίζουν στόχους σχετικά με την ανάπτυξη και την ολοκλήρωση

της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών, ενέργειας και τηλεπικοινωνιών καλύπτουν και τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. Το ζήτημα του μεγαλύτερου συντονισμού δεν είναι νέο και έχει ήδη θιγεί στην έκθεση του Νοεμβρίου 2000 της ομάδας Giovannini, στην οποία εξετάστηκαν σενάρια αυξημένου συντονισμού για την έκδοση ομολόγων του δημοσίου, από την περιορισμένη επέκταση των τρεχουσών διαδικασιών έως την καθιέρωση ενιαίου εκδότη αναφοράς για ολόκληρη την Ευρωζώνη⁽¹⁾. Επιπλέον, το Σεπτέμβριο του 2008 η Ευρωπαϊκή Ένωση Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς (European Primary Dealers Association - EPDA) δημοσίευσε έγγραφο συζήτησης με τίτλο «A Common European Government Bond» (ένα κοινό ευρωπαϊκό κρατικό ομόλογο).

Το έγγραφο εργασίας παρουσιάζει διάφορες εναλλακτικές δυνατότητες για κοινή έκδοση. Η EPDA κάλεσε τα μέλη της, κυρίως επενδυτικές τράπεζες, να καθορίσουν την τιμή για καθεμία από τις επιλογές, προκειμένου να ποσοτικοποιηθούν τα οικονομικά οφέλη από την κοινή έκδοση. Ωστόσο, τα αποτελέσματα ήταν απογοητευτικά, καθώς οι παράγοντες της αγοράς, σύμφωνα με το έγγραφο, επιδιώκουν προς το παρόν κυρίως λιγότερη πολυπλοκότητα, ευθυγραμμιζόμενοι με την τάση μεταξύ των επενδυτών για απλά και εύκολα κατανοητά προϊόντα.

2. Η έκδοση ευρωπαϊκού ομολόγου (κοινή έκδοση) δεν πρέπει να θεωρηθεί ως λύση στα τρέχοντα προβλήματα, αλλά ως ένα πρόσθετο βήμα για την περαιτέρω ολοκλήρωση των χρηματοπιστωτικών αγορών και τη βελτίωση της

αποτελεσματικότητας της αγοράς ευρωπαϊκών κρατικών ομολόγων. Στο πλαίσιο αυτό, πρώτο και αναγκαίο βήμα θεωρείται ο καλύτερος συντονισμός της έκδοσης εθνικών κρατικών ομολόγων. Υπάρχουν αρκετά τεχνικής και νομικής φύσεως ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν.

(1) Βλ.: Ομάδα Giovannini: Έκθεση για την συντονισμένη έκδοση ομολόγων του δημοσίου στη ζώνη του ευρώ (11/2000). http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/giovannini/giovannini081100en.pdf

Ημερομηνία Κατάθεσης: 17 Φεβρουαρίου 2010

Ημερομηνία Απάντησης: 11 Μαρτίου 2010

Αριθμός Ερώτησης: H-0079/10

Διαδικασία: Προφορική Ερώτηση προς την Επιτροπή, Ωρα των Ερωτήσεων

Αρμοδιότητα: Όλι Ρεν, Επίτροπος για τις Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις

Θέμα: Σύσταση Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η βαθύτατη δημοσιονομική κρίση στην Ελλάδα, αλλά και η δημοσιονομική ανισορροπία σε άλλα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ, εγείρουν ζήτημα στατικής-δυναμικής-αντοχής της ίδιας της κατασκευής της ONE. Δεν χωρεί αμφιβολία ότι η εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών ενός κράτους μέλους της ευρωζώνης βαρύνει το ίδιο. Ωστόσο, η δημοσιονομική κρίση έφερε στην επιφάνεια την αναντιστοιχία μεταξύ της πλήρους και ενιαίας νομισματικής ένωσης και της ατελούς οικονομικής ένωσης της ΕΕ.

Προτίθεται η Επιτροπή να προτείνει το σχεδιασμό και την καθίδρυση ενός Ευρωπαϊκού Νομισματικού Ταμείου, του οποίου ο εξοπλισμός με πόρους και οι παρεμβατικές του δυνατότητες θα καλύπτουν δομικά ελλείμματα της ONE και θα αντανakλούν μία περισσότερο τυπική και συντονισμένη ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το πολιτικό πλαίσιο της ONE, όπως καθορίζεται στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, αποσκοπεί στη διασφάλιση υγιών οικονομικών και δημοσιονομικών συνθηκών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης δεν κατόρθωσαν δυστυχώς να εφαρμόσουν υγιείς πολιτικές, όταν οι καιροί ήταν καλοί, με αποτέλεσμα να αναπτύξουν ανισορροπίες και αδυναμίες με μεγάλο τίμημα κατά τη διάρκεια της κρίσης σε επίπεδο ανάπτυξης και απασχόλησης αλλά και σε επίπεδο υψηλών ασφαλιστρών κινδύνου. Οι χώρες αυτές αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά και δημοσιονομικά προβλήματα, για την επίλυση των οποίων απαιτείται η λήψη άμεσων και

αποφασιστικών διορθωτικών μέτρων. Η Επιτροπή στηρίζει τις σχετικές προσπάθειες των κρατών μελών με τις δραστηριότητες που αναπτύσσει σε επίπεδο επιτήρησης και παροχής πολιτικής καθοδήγησης.

Όσον αφορά την Ελλάδα συγκεκριμένα, η Επιτροπή ενέκρινε ολοκληρωμένη και φιλόδοξη δέσμη αναλυτικών συστάσεων στις 3 Φεβρουαρίου, η οποία κάλυπτε τη δημοσιονομική πολιτική και τη συλλογή στατιστικών στοιχείων (σύσταση προς το Συμβούλιο να αποστείλει ειδοποίηση για την ανάληψη δράσης σύμφωνα με το άρθρο 126, παράγραφος 9 - διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος), πρόταση γνωμοδότησης του Συμβουλίου για το πρόγραμμα σταθερότητας, και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις (σύσταση του Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 121, παράγραφος 4 - ασυνέπεια με τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής και κίνδυνος υπονόμησης της εύρυθμης λειτουργίας της οικονομικής και νομισματικής ένωσης). Το Συμβούλιο Ecofin ενέκρινε τα σχετικά έγγραφα στις 16 Φεβρουαρίου και ζήτησε από την Ελλάδα να υποβάλει, το αργότερο μέχρι τις 16 Μαρτίου, την πρώτη έκθεση σχετικά με τα υποστηρικτικά μέτρα για τη διατήρηση του στόχου του 2010 όσον αφορά το έλλειμμα.

Τόσο οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων όσο και η Επιτροπή κάλεσαν την ελληνική κυβέρνηση να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, συμπεριλαμβανομένης της λήψης πρόσθετων μέτρων, για να διασφαλίσει την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων που προβλέπονται στο επικαιροποιημένο πρόγραμμα σταθερότητας, συγκεκριμένα του στόχου της μείωσης στο 4% του ΑΕγχΠ του

δημοσιονομικού ελλείμματος το 2010. Στις 3 Μαρτίου, ο Έλληνας πρωθυπουργός ανακοίνωσε πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, που αντιστοιχούν περίπου στο 2% του ΑΕγχΠ. Η Επιτροπή επιδοκίμασε τα μέτρα, τα οποία καταδεικνύουν την αποφασιστικότητα της ελληνικής κυβέρνησης να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος σταθερότητας και ειδικά για την επίτευξη του στόχου της μείωσης του ελλείμματος στο 4% του ΑΕγχΠ το 2010. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή τόνισε ότι επιβάλλεται η ολοκληρωμένη και έγκαιρη εφαρμογή δημοσιονομικών μέτρων σε συνδυασμό με αποφασιστικές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, σε συμφωνία πάντοτε με την απόφαση του Συμβουλίου. Η Επιτροπή παρακολουθεί προσεκτικά την κατάσταση και βρίσκεται σε στενή επαφή με τις ελληνικές αρχές. Η Επιτροπή θα ετοιμάσει εγκαίρως αναλυτική αξιολόγηση των μέτρων για το Συμβούλιο Ecofin που θα συνέλθει στα μέσα Μαρτίου, η οποία θα λαμβάνει επίσης υπόψη την έκθεση που προβλέπεται να υποβάλουν οι ελληνικές αρχές.

Όπως τόνισαν οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, τα μέλη της Ευρωζώνης ευθύνονται από κοινού για τη σταθερότητα του ευρώ. Οι οικονομικές πολιτικές μας είναι μέλημα όλων. Το δίδαγμα που πήραμε από αυτήν την κρίση είναι ότι απαιτείται επειγόντως πιο εκτεταμένη και σε μεγαλύτερο βάθος επιτήρηση των οικονομικών πολιτικών, συμπεριλαμβανομένης της έγκαιρης ανίχνευσης και αντιμετώπισης τυχόν ανισορροπιών, με γνώμονα την καλύτερη προστασία της μακροοικονομικής σταθερότητας της Ευρωζώνης. Η Επιτροπή σκοπεύει να υποβάλει σύντομα προτάσεις για περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού και της επιτήρησης των εθνικών οικονομικών πολιτικών των μελών της Ευρωζώνης.

Ημερομηνία Κατάθεσης: 22 Φεβρουαρίου 2010

Ημερομηνία Απάντησης: 17 Μαΐου 2010

Αριθμός Ερώτησης: E-1091/10

Διαδικασία: Γραπτή Ερώτηση

Αρμοδιότητα: Μισέλ Μπαρνιέ, Επίτροπος για την Εσωτερική Αγορά και τις Υπηρεσίες

Θέμα: Θωράκιση Ευρώ από κερδοσκοπικές πιέσεις

ΕΡΩΤΗΣΗ: Δημοσιεύματα στον Τύπο φέρουν την Υπουργό Οικονομίας της Γαλλίας κα Lagarde να υπέδειξε, στο πλαίσιο ακρόασης στην Επιτροπή οικονομικών της Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης, έξι χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, οι οποίοι κερδοσκοπούν εις βάρος του ελληνικού χρέους. Οικονομικοί αναλυτές έχουν, επίσης, καταδείξει την ανάγκη ενδεδειγμένης εξέτασης της λειτουργίας της αγοράς των «Credit default swaps». Δεν χωρεί αμφιβολία ότι η εξυγίανση των δημοσίων οικονομικών ενός κράτους μέλους της Ευρωζώνης βαρύνει το ίδιο. Στον βαθμό, ωστόσο, που εντοπίζονται κερδοσκοπικά παίγνια εις βάρος του ευρώ, ερωτάται η Επιτροπή:

Προτίθεται να αναλάβει πρωτοβουλίες για συντονισμένη προσέγγιση έναντι κερδοσκοπικών πιέσεων που εκδηλώνονται στην αγορά ομολόγων και πλήττουν κυρίως την Ελλάδα, την Ισπανία και την Πορτογαλία, προκειμένου να θωρακισθεί το ευρώ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Η ερώτηση του αξιότιμου μέλους του Κοινοβουλίου αφορά τις κερδοσκοπικές επιθέσεις με στόχο δάνεια κρατών μελών σε ευρώ.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τη σημασία αυτού του θέματος υπό τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και ήδη εξετάζει κατά πόσο υπήρξαν στρεβλώσεις τιμών και/ή δυσλειτουργίες στις αγορές κρατικών ομολόγων εξ αιτίας των συμβάσεων ανταλλαγής για την κάλυψη του κινδύνου αθέτησης λόγω διεύρυνσης των διαφορικών αποδόσεων επί των ομολόγων αυτών. Εάν διαπιστωθεί ότι αυτό το φαινόμενο υφίσταται και ασκεί δυσμενή επιρροή στη λειτουργία των αγορών κρατικών ομολόγων, η

Επιτροπή θα εξετάσει τα ενδεδειγμένα μέτρα πολιτικής που πρέπει να ληφθούν. Επίσης το θέμα αυτό θα μπορούσε να τεθεί στην ομάδα G-20.

Επιπλέον, στο θέμα αυτό θα έχουν επίπτωση ορισμένες νομοθετικές μεταβολές που βρίσκονται σε εξέλιξη. Κατά την επανεξέταση της οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων⁽¹⁾, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να υποβάλει προτάσεις για μεγαλύτερη διαφάνεια της αγοράς όσον αφορά τη διαπραγμάτευση παράγωγων προϊόντων και για ενισχυμένες απαιτήσεις αναφοράς σχετικά με τις εν λόγω συναλλαγές σε ρυθμιστικές αρχές και σε κεντρικά αποθετήρια.

Επίσης, στο πλαίσιο αναθεώρησης της οδηγίας για την κατάχρηση αγοράς⁽²⁾, η Επιτροπή εξετάζει το ενδεχόμενο να προτείνει την επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας, έτσι ώστε να καταστεί σαφές ότι καλύπτει τη χρήση παράγωγων προϊόντων για τη χειραγώγηση μέσων που αποτελούν το αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αγορές.

Σήμερα, αν γινόταν διαπραγμάτευση κρατικών ομολόγων σε ρυθμιζόμενη αγορά και οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είχαν σαφείς αποδείξεις για χειραγώγηση της εν λόγω αγοράς (π.χ. συναλλαγές που δημιούργησαν παραπλανητική εντύπωση σχετικά με την τιμή των ομολόγων ή πρόσωπα που συνεργάστηκαν για την εξασφάλιση της τιμής ομολόγου σε ασύνηθες επίπεδο), οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών θα πρέπει να λάβουν μέτρα με βάση την οδηγία για την κατάχρηση αγοράς εναντίον των εμπλεκόμενων προσώπων. Παρομοίως, εάν υπήρχαν αποδείξεις ότι πραγματοποιήθηκαν

συναλλαγές με βάση εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούσαν τα κρατικά ομόλογα, οι συναλλαγές αυτές δεν θα ήσαν σύμφωνες με τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας. Η Επιτροπή δεν έχει μέχρι τώρα υπόψη της διαπιστώσεις των αρμόδιων αρχών όσον αφορά αποδεικτικά στοιχεία για την υπόψη περίπτωση.

(1) Οδηγία 2004/39/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις αγορές χρηματοοικονομικών μέσων.

(2) Οδηγία 2003/6/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις πράξεις προσώπων που κατέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες και τις πράξεις χειραγώγησης της αγοράς (κατάχρηση αγοράς).

Ημερομηνία Κατάθεσης: 4 Μαρτίου 2010

Ημερομηνία Απάντησης: 20 Απριλίου 2010

Αριθμός Ερώτησης: H-0124/10

Διαδικασία: Προφορική Ερώτηση προς την Επιτροπή, Ωρα των Ερωτήσεων

Αρμοδιότητα: Μισέλ Μπαρνιέ, Επίτροπος για την Εσωτερική Αγορά και τις Υπηρεσίες

Θέμα: Σύσταση Ευρωπαϊκής Αρχής αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

ΕΡΩΤΗΣΗ: Προτίθεται η Επιτροπή να προτείνει τη σύσταση *μίας ευρωπαϊκής αρχής αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των κρατών μελών της Ευρωζώνης ή και των χρηματοπιστωτικών τους ιδρυμάτων*;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: *Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Παπαστάμκο για αυτήν την ερώτηση σχετικά με ένα θέμα που, με τη σημερινή ιδιότητά μου, θεωρώ απολύτως ουσιαστικό για την ορθή λειτουργία της οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών.*

Οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας διαδραματίζουν κρίσιμης σημασίας ρόλο για την αξιολόγηση των κινδύνων που συνδέονται με την κατάσταση των επιχειρήσεων και επίσης, άλλωστε, με την κατάσταση των κρατών μελών, και η κρίση έχει δείξει –για να μιλήσουμε επιεικώς– ότι η μέθοδος λειτουργίας τους έχει δημιουργήσει και συνεχίζει να δημιουργεί προβλήματα, με κατά καιρούς πολύ σοβαρές συνέπειες. Γι' αυτόν τον λόγο, η G20 ορθώς έλαβε σκληρές αποφάσεις προκειμένου να θέσει σε εφαρμογή μηχανισμούς εποπτείας και νέους κανόνες διακυβέρνησης. Θέλω να σας υπενθυμίσω, κυρίες και κύριοι, ότι κατά την περίοδο της κρίσης, η Επιτροπή ανέλαβε πολύ γρήγορα τις ευθύνες της στο πλαίσιο αυτό, δίνοντας προτεραιότητα στη ρύθμιση των δραστηριοτήτων των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας κατά τα τελευταία δύο χρόνια.

Τον Σεπτέμβριο του 2009 –με άλλα λόγια, έναν χρόνο μετά από την κατάρρευση της Lehman Brothers– υιοθετήθηκε με την υποστήριξη του Κοινοβουλίου ο κανονισμός

σχετικά με τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας· θα ήθελα να αποτίσω φόρο τιμής στο έργο του εισηγητή σας, του κ. Gauzes, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιούργησαν οι μέθοδοι λειτουργίας των εν λόγω οργανισμών που συνέβαλαν σημαντικά στη χρηματοπιστωτική κρίση. Ο κανονισμός για τον οποίον μιλώ καθιέρωσε ένα σύστημα υποχρεωτικής καταχώρισης για όλους τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που έχουν συσταθεί στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο εν λόγω κανονισμός επέβαλε ένα σύνολο αυστηρών προϋποθέσεων: πρώτον, να διασφαλιστεί ότι θα δοθεί τέλος στις ενδεχόμενες συγκρούσεις συμφερόντων· δεύτερον, να αναθεωρηθεί και να βελτιωθεί η ποιότητα των αξιολογήσεων και η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται· και, τέλος, να διασφαλιστεί ότι αυτοί οι οργανισμοί αξιολόγησης λειτουργούν κατά διαφανή τρόπο. Κυρίες και κύριοι, είμαι βέβαιος ότι οι νέοι κανόνες σχετικά με τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, για τους οποίους μόλις μίλησα, θα βελτιώσουν οπωσδήποτε την ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της διαδικασίας αξιολόγησης, θα καταστήσουν περισσότερο διαφανείς τις δραστηριότητες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και θα βελτιώσουν την ποιότητα των αξιολογήσεων αυτών, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων που έχουν να κάνουν με το δημόσιο χρέος των κρατών μελών –των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης– και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της ΕΕ. Αυτό είναι το στάδιο στο οποίο βρισκόμαστε.

Κύριε Παπαστάμκο, όσον αφορά τη σύσταση ευρωπαϊκού δημόσιου οργανισμού αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, όπως αυτός που ζητάτε, πρόκειται για μια ιδέα που αρχίζει να συμπεριλαμβάνεται στη συζήτηση σχετικά με τις ενδεχόμενες εναλλακτικές λύσεις για το σημερινό οικονομικό μοντέλο των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, το οποίο είναι γνωστό ως «ο οργανισμός έκδοσης πληρώνει». Τα αποτελέσματα μιας τέτοιας ιδέας πρέπει να αξιολογηθούν προσεκτικά, ιδιαίτερα από την πλευρά της ευθύνης.

Προφανώς, κύριε Παπαστάμκο, η πρώτη μου προτεραιότητα σήμερα είναι να διασφαλίσω ότι ο κανονισμός του 2009 θα εφαρμοστεί σωστά, καθώς και να καταστήσω λειτουργικό το σημερινό, μεταρρυθμισμένο σύστημα. Εντούτοις, δεν αποκλείω την ιδέα αυτή που υποστηρίζετε όσον αφορά τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού οργανισμού. Η εν λόγω ιδέα πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα της αξιολόγησης του κανονισμού του 2009 και των συνεπειών του για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Επιπλέον, η αξιολόγηση αυτή προβλέπεται στον κανονισμό και η Επιτροπή πρέπει να την υποβάλει στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο από σήμερα έως και τον Δεκέμβριο του 2012.

Αυτό που μπορώ να επιβεβαιώσω είναι ότι η Επιτροπή θα προτείνει σύντομα μια τροπολογία σε σχέση με τον κανονισμό για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, προκειμένου να αναθέσει στη νέα Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) γενικές αρμοδιότητες για την εποπτεία των εν λόγω οργανισμών. Αυτό είναι κάτι που ζητήσατε εσείς στο Κοινοβούλιο, όταν ο κανονισμός βρισκόταν υπό διαπραγμάτευση, και οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων κατέληξαν σε συμφωνία επί αυτής της αρχής. Ως εκ τούτου, θα προτείνουμε την τροπολογία αυτήν. Είμαι πεπεισμένος ότι η μεταφορά στη νέα αρχή για την εποπτεία των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας θα ενισχύσει και θα βελτιώσει το κανονιστικό

πλαίσιο που διαθέτουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Επίτροπο κ. Barnier για την απάντησή του και θέλω να σας πω κύριε Επίτροπε, ότι πρόκειται για ένα θέμα, για το οποίο άσκησα κατ' επανάληψη κοινοβουλευτικό έλεγχο, ήδη από το 2006, πολύ πριν δηλαδή εμφανισθεί η διεθνής οικονομική κρίση.

Υπάρχουν δύο παράδοξα κατά τη γνώμη μου: Υφίστανται διεθνοποιημένοι οίκοι αξιολόγησης χωρίς, όμως, διεθνοποιημένη εποπτεία. Το δεύτερο παράδοξο είναι ότι ιδιωτικά σχήματα και συμφέροντα εκτός Ευρώπης εμφανίζονται επικυρίαρχα έναντι των ευρωπαϊκών θεσμών και των κρατών.

Θα ήθελα κύριε Επίτροπε -και απευθύνω έκκληση- να κινηθεί η Επιτροπή με πιο γρήγορο ρυθμιστικό χρόνο και βήμα και, τέλος, θα επιθυμούσα να γνωρίζω ποια είναι η γεωγραφική έδρα καθώς και πως κατανέμεται ο κύκλος εργασιών αυτών των οίκων αξιολόγησης;

Α Π Α Ν Τ Η Σ Η : *Κύριε Πρόεδρε, κύριε Παπαστάμκο, γνωρίζω τη μακρόχρονη δέσμευσή σας και για τον λόγο αυτόν επικροτώ αυτόν τον διάλογο που ανοίγετε για πρώτη φορά σήμερα ανάμεσά μας, διότι εγώ προσωπικά βρίσκομαι σε αυτό το αξίωμα μόλις μερικές εβδομάδες.*

Λαμβάνω υπόψη αυτόν τον νέο κανονισμό, ο οποίος προτάθηκε από την προηγούμενη Επιτροπή, υπό την εποπτεία του κ. Barrosο, και ο οποίος βελτιώνει τα πράγματα. Αναφέρθηκα στους νέους όρους που θα επιβληθούν στους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και μίλησα για τις τελευταίες προόδους που θα σημειωθούν όσον αφορά την πρόταση που θα σας υποβάλω, σύμφωνα με τις επιθυμίες σας, για την εποπτεία από μέρους της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ).

Έχετε δίκιο σε αυτό που λέτε: αυτός δεν είναι ο μοναδικός τομέας στον οποίον βλέπουμε ότι, σε

μια πλέον ιδιαίτερα ολοκληρωμένη, κοινή και ενιαία αγορά, υπάρχουν επιχειρήσεις, και ιδιαίτερα χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, που δεν είναι πλέον εθνικές. Σας υπενθυμίζω, κύριε Παπαστάμκο, ότι στις μισές χώρες της Ευρωπαϊκής μας Ένωσης το 50% του τραπεζικού κλάδου ανήκει σε ομίλους από άλλες χώρες.

Ως εκ τούτου, βρισκόμαστε σε μια ολοκληρωμένη αγορά με επιχειρήσεις που είναι κατά κύριο λόγο διεθνικές, ωστόσο η εποπτεία έχει παραμείνει σε εθνικό επίπεδο. Κατά συνέπεια, είναι καθήκον μας να διασφαλίσουμε την ολοκλήρωση, και αυτό ακριβώς έχουμε δεσμευθεί να κάνουμε. Με τις νέες εξουσίες που έχουν εκχωρηθεί στην ΕΑΚΑΑ, η διεθνής – ευρωπαϊκή, ας πούμε– εποπτεία που ζητάτε θα γίνει πραγματικότητα.

Τώρα, όσον αφορά τη χώρα σας, η οποία υπέστη αυτό το πλήγμα, πρέπει να είμαστε σε μεγάλη επαγρύπνηση. Δεν πρόκειται να βγάλω βιαστικά συμπεράσματα σχετικά με το τι συνέβη. Πρέπει να είμαστε σε επαγρύπνηση σε όλες τις περιπτώσεις, στις οποίες οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας καταλήγουν σε αποφάσεις σχετικά με τα κράτη μέλη και αξιολογούν την οικονομική τους κατάσταση, καθώς και την κατάσταση όσον αφορά τον δημόσιο ρόλο τους. Για ποιον λόγο;

Διότι, στην πραγματικότητα, αυτό που διακυβεύεται εδώ είναι ένα κυρίαρχο κράτος, το κόστος του χρέους του και, σε τελευταία ανάλυση, η κατάσταση των φορολογουμένων του, οι οποίοι πιστεύω ότι αναγκάζονται πολύ συχνά να επωμιστούν το βάρος της κατάστασης. Συμπτωματικά, αυτό ήταν και το θέμα των προτάσεων που υπέβαλα στο Ecofin, το Σάββατο στη Μαδρίτη, όσον αφορά την πρόβλεψη, την πρόληψη και τη διαχείριση μελλοντικών κρίσεων, έτσι ώστε οι φορολογούμενοι να μην αναγκάζονται πάντα να επωμίζονται το βάρος της κατάστασης.

Γνωρίζω καλά τις συνέπειες των αποφάσεων που λαμβάνουν οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, καθώς και τον

αντίκτυπο που έχουν οι εν λόγω αποφάσεις στη συμπεριφορά των επενδυτών. Γι' αυτόν τον λόγο, χρειαζόμαστε μια σκληρή, απαιτητική νομοθεσία και οι εν λόγω οργανισμοί πρέπει να σταθμίσουν όλες τους τις ευθύνες και, προκειμένου να το κάνουν αυτό, πρέπει να τεθούν υπό εποπτεία. Θα εποπτεύονται από τις ευρωπαϊκές αρχές, σύμφωνα με τις προτάσεις που θα υποβάλω στο τέλος του τρέχοντος έτους.

Ημερομηνία Κατάθεσης: 7 Ιουνίου 2010

Ημερομηνία Απάντησης: 24 Αυγούστου 2010

Αριθμός Ερώτησης: E-3984/10

Διαδικασία: Γραπτή Ερώτηση

Αρμοδιότητα: Μισέλ Μπαρνιέ, Επίτροπος για την Εσωτερική Αγορά και τις Υπηρεσίες

Θέμα: Ολιγοπώλιο διεθνών οίκων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας

ΕΡΩΤΗΣΗ: Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον ευρωπαϊκό τύπο, οι τρεις μεγαλύτεροι οίκοι αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας (credit rating agencies) κατέχουν περίπου το 95 % της αγοράς. Εν προκειμένω τίθενται, μεταξύ άλλων, τα εξής ερωτήματα: Πόθεν τα έσοδα των διεθνών οίκων όταν αξιολογούν την πιστοληπτική ικανότητα κυρίαρχων κρατών; Πόσο αξιόπιστη από επιστημονικής απόψεως είναι η μεθοδολογία των εν λόγω οίκων; Το εν τοις πράγμασι ολιγοπώλιο των οίκων αξιολόγησης εγείρει ζητήματα πολιτικής ανταγωνισμού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ: Το νέο πλαίσιο για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, δηλαδή ο κανονισμός 1060/2009⁽¹⁾, προβλέπει την υποχρεωτική καταγραφή και διαρκή εποπτεία όλων των οργανισμών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ. Ο κανονισμός θα τεθεί πλήρως σε ισχύ στις 7 Δεκεμβρίου 2010.

1. Όσον αφορά τους τρόπους αμοιβής που χρησιμοποιούν οι εν λόγω οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, ισχύει το μοντέλο «ο εκδότης πληρώνει». Αυτό σημαίνει ότι οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας αμείβονται από τις οντότητες των οποίων τα προϊόντα αξιολογούν. Σύμφωνα με τις πληροφορίες μας, το μοντέλο «ο εκδότης πληρώνει» δεν εφαρμόζεται πάντοτε όταν οι εν λόγω οργανισμοί αξιολογούν χρέη κρατών. Ωστόσο, ακόμη και στις περιπτώσεις όπου δεν εφαρμόζεται το μοντέλο «ο εκδότης πληρώνει», τα κράτη μέλη συχνά εμπλέκονται στη διαδικασία αξιολόγησης μέσω διαλόγου με αναλυτή του οργανισμού αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας και σύμφωνα με την

ίδια διαδικασία που ακολουθείται για τις αξιολογήσεις επ' αμοιβή. Επιστάται η προσοχή στο ότι ορισμένοι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας εκδίδουν μη ζητηθείσες αξιολογήσεις όσον αφορά χρέη κρατών. Οι υπηρεσίες της Επιτροπής εξετάζουν τώρα το ζήτημα αυτό.

2. Ο κανονισμός 1060/2009 θα επιβάλει απαιτήσεις μεγαλύτερης διαφάνειας των μεθοδολογιών που ακολουθούν οι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας. Οι τελευταίες θα πρέπει να σχεδιαστούν έτσι ώστε να εξασφαλίζουν αυστηρότητα, συστηματικότητα, συνέχεια και να υπόκεινται σε επικύρωση με βάση την εμπειρία, καθώς και δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ρυθμιστικών Αρχών των Αγορών Κινητών Αξιών (CESR) θα εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τα πρότυπα για την αξιολόγηση από τις αρμόδιες αρχές της συμμόρφωσης των μεθοδολογιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας με τα εν λόγω κριτήρια.

3. Όπως επισημαίνει και το Αξιότιμο Μέλος του Κοινοβουλίου, οι τρεις μεγαλύτεροι οργανισμοί αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας διαθέτουν αθροιστικό μερίδιο στην παγκόσμια αγορά ύψους 95 % περίπου. Αυτού του είδους η δομή αγοράς δεν συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό και η Επιτροπή δεν έχει λάβει αποδεικτικά στοιχεία όσον αφορά συμπεριφορά που συνιστά αθέμιτο ανταγωνισμό, τα οποία θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν βάσει των άρθρων 101 ή 102 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, με δεδομένο το γενικότερο συμφέρον από την αύξηση του ανταγωνισμού στο υπόψη πεδίο, η Επιτροπή

επιζητεί να τονώσει τον ανταγωνισμό στον εν λόγω τομέα μέσω της ρύθμισης. Για τον σκοπό αυτό, η πρόταση της Επιτροπής για την τροποποίηση του κανονισμού 1060/2009 εισάγει συγκεκριμένη διάταξη με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης μη ζητηθεισών αξιολογήσεων στην αγορά για την αξιολόγηση δομημένων χρηματοοικονομικών προϊόντων. Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της 2ας Ιουνίου σχετικά με τη «Ρύθμιση των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών για διατηρήσιμη ανάπτυξη», η Επιτροπή εξετάζει σήμερα εάν πρέπει να ληφθούν περαιτέρω μέτρα. Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή εξετάζει επίσης την ανάγκη να προβλεφθούν μηχανισμοί για τη βελτίωση του ανταγωνισμού μεταξύ των οργανισμών αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας. Η Επιτροπή, χωρίς να ευνοεί οιαδήποτε συγκεκριμένη επιλογή στην παρούσα φάση, εξετάζει διαρθρωτικές λύσεις, περιλαμβανομένων της ανάγκης για έναν ανεξάρτητο ευρωπαϊκό οργανισμό αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας ή της πιο ισχυρής εμπλοκής ανεξάρτητων δημόσιων φορέων στην έκδοση αξιολογήσεων. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί όσον αφορά τα χρέη κρατών, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται είναι οι ενδεδειγμένες.

(1) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας, ΕΕ L 302 της 17.11.2009.